

KAZIMIERZ STOPA

ur. 1923; Rozięcín

Miejsce i czas wydarzeń	Wojśławice, dwudziestolecie międzywojenne
Słowa kluczowe	projekt Archiwum Historii Mówionej - opracowanie i udostępnienie online najcenniejszych zasobów, święto 11 listopada w Wojśławicach, Święto 3 Maja

5. Święto 11 listopada w Wojśławicach

Święto 11 listopada dość późno zostało przyjęte jako święto narodowe. Natomiast bardzo uroczyście i w całej gali na jaką było stać miejscowe władze i ludność, było obchodzone zawsze Święto 3 Maja. I takim punktem centralnym tych obchodów, to był właśnie ten pomnik Tadeusza Kościuszki. Tam stawiano trybunę i przed miejscowymi władzami defilowały organizacje paramilitarne, młodzież szkolna, harcerze, ludność cywilna. Natomiast 11 Listopada, to pierwsze takie święto pamiętam w początku lat 30. A już jako święto sankcjonowane ze strony władz, to były lata 1936, 37, 38. W każdym bądź razie, gdy ja byłem jako harcerz, a później jako drużynowy, to myśmy Święto 11 Listopada obchodzili bardzo uroczyście i z wielką, że tak powiem, oprawą artystyczną, z mszą uroczystą w kościele parafialnym, z defiladą, z akademią poświęconą szczególnie uhonorowaniu tych, którzy byli uczestnikami wydarzenia w 1918 roku. Na ogniskach harcerskich, poświęconych tej dacie, zapraszano właśnie weteranów, kawalerów Virtuti Militari, Krzyża Walecznych, którzy opowiadali o tych wydarzeniach. Tak że mogę powiedzieć, że od 1936 roku zaobserwowałem święto zorganizowane, popierane przez władze szkolne i gminne ośrodki. Być może, że to było i wcześniej, tylko ja tego osobiście nie odnotowałem, a przyznam się, że nie rozmawiałem z nikim ze swoich bliskich. Jeżeli tak hucznie i tak uroczyście obchodzono rocznicę 3 Maja, to przypuszczam, że wydarzenia 11 Listopada, które wywarły zdecydowane piętno na świadomości mieszkańców Wojśławic, na pewno były wcześniej też organizowane. Każdy sukces ma kilku ojców i było co najmniej trzy środowiska znaczące w 1918 roku, które prawie równocześnie podjęły kwestie niepodległości Polski. Ale w zasadzie 1918 rok przede wszystkim wiązano z postacią Józefa Piłsudskiego. Jednak zanim on wrócił z Magdeburga, to w wielu regionach Polski już, że tak powiem, formowała się władza miejscowa.

Data i miejsce nagrania	2008-10-31, Lublin
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Redakcja	Mateusz Czekaj
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"